

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Művelődési
Szervezet: Károlyi Híradó (Szállógyi Dózsa)-utca 8.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Erdély aranykora

Igazán nem szívesen politizálnék a lap hasábjain, mert — bizonyítva a merész megállapításért — nem nagyon tudunk hinni abban, hogy bármilyen politikai szemlélet is segíteni tudna rajtunk. A mi meggyőződésünk az, hogy az alapvető problémákat egyes emberek nem tudják megoldani, bármilyen zseniális hadvezérek, vagy államférfiak is legyenek azok. A politikát események irányítják, ellenállhatatlan társadalmi erők, amelyekkel szemben minden hírlapi propaganda hiábavaló erőfeszítés.

Egészen véletlen az, hogy keletkezett a *La Roumanie Nouvelle* legutóbbi száma, amelyben Florescu volt igazságügyi miniszter a lap szerkesztőjének valószínűleg regényt ír Erdély aranykorszakáról. Ismerjük, nem politikai szemlélettel vezetnek bennünket, a kor ezt a nagyon bizzar cikket ismertették, csak beakarjuk mutatni, miképpen informálják a külföldet az erdélyi magyarság helyzetéről, az úgynevezett „illegális tényezők”.

A cikk szerzője ugyanaz a Florescu, aki igazságügyminiszter korában elbocsátotta az összes magyar bírakat és vasköszörművel vezette be a román nyelvet az igazságszolgáltatásba. Ugyanaz a Florescu, aki a kijelentést tette, hogy nem fontos az, ha az igazságszolgáltatás rázkódtatásokon megy keresztül, ha lassabban hozzák az ítéleteket, ha kevésbé képzett bírák ülnek a bírói székeken. Egy generációnak át kell menni ezt az átmeneti állapotot, mert a cél mégis csak az, hogy az állam hivatalos nyelve legyen az államélet minden nyilvánulásában.

De ugyanaz a Florescu úr volt az, aki itt, Nagyváradon, amikor az Agrár Takarékpénztár igazgatójává választották, a legálisabb és legbarátságosabb módon nyújtott kezét a magyar kisebbségnek. Florescu úr volt az, aki hevesen kikelt a rendőren, aki egy jámbor székely yafi kezéből ki akarta csavarni a magyar nemzetiszínű zászlót, azt hangoztatta, hogy a magyar nemzetnek joga nemzeti érzékét ünnepélyes alkalmakkor kiemelni. Ugyanaz a Florescu úr a legerélyesebben viselkedett a román felhívata-

los részről hangoztatott azt a vádat, hogy a nagyváradai bank vezetői között irredenta mentalitású magyarok és zsidók ülnek.

Florescu úr a *La Roumanie Nouvelle* legutóbbi számában megint más hangnemben beszél. Leírja az erdélyi magyarság helyzetét és úgy tünteti föl, hogy nekünk soha életünkben nem volt olyan jó dolgunk, mint mostanában. A magyar nyelv, — igymond — korlátlanul uralkodik a legtöbb megye közigazgatásában, az iskolákban, az igazságszolgáltatás nagy részében, Erdély legtöbb városainak utcáján és kávéházaiban, sőt még Bukarestben is, ahol pedig háború előtt alig hallottak magyar szót.

„Mi nem sajnáljuk ezt, — mondja a miniszter, — mert mi nem akarjuk hasonló igazságtalansággal viszonzni a mi kisebbségeink törekvéseit, mint ahogy Budapest annak idején a mi népünket brutális eszközökkel nyomta el.”

A magyar kisebbség nemzeti színeit minden ünnepélyes alkalommal használhatja és mi magunk is lelkesedve tapsoljuk a magyar himnusz, amely nagyon sokszor ájtatosan hangzik fel kisebbségeink ajkáról, — folytatja.

Egyetlen sérelem, amely miatt a magyar kisebbség a Népszövetség előtt könnyeket ejt, a birtokreform. Kétségtelen, — így ír a miniszter, — a birtokreformot következetesen bölcsen és a törvény oltalma alatt hajtottuk végre. Azonban a regátban ép úgy, mint Erdélyben. Né-

hány magyar mágnás sérelem miatt panaszkodik ugyan, de nem szabad elfelejtkeznünk, hogy ugyanez a sérelem érte a regátbeli latifundumok tulajdonosait is. Ezzel szemben a parasztság milliói földhöz jutott, megelégedett és boldog életet él és a parasztság millióinak sorai között ott van a magyar nép tömege is, amelyet a román impérium szabadított föl a nagybírtok jármá alól.

De még ez a sérelem is csak képzelt, mert a földtulajdonosok igazságos, méltányos és teljesen ekvivalens ellenértéket kapnak a tőlük elvett latifundumokért. Az egész magyar kérdést csak az újságírók fujják föl, a külföld közvéleményét akarják megtéveszteni.

Ebben a hangnemben több mint három oldalt ír Florescu úr.

a román nemzeti nyelv apostola és a magyar kisebbség megváltója. A cikk nincs megcímelve, de kétségtelenül a Népszövetség tagjaihoz van adressálva. Jól esik olvasnunk ezt a cikket, mert álomba ringat bennünket, rózsás illúziókat kelt fel bennünk és olyannak tünteti fel a helyzetünket, mint amilyennek tényleg lenni kellene. Hálások vagyunk ezért Florescu urnak, hiszen jól tudjuk, hogy egyetlen jolitikai cikk sem tévesztheti meg azokat, akik nem hisznek az álomban és a valóság előtt nem hunyják be a szemüket. De Florescu úr legalább akaratlanul is elárulta azt, hogy nagyon jól tudja, miképpen kellene az erdélyi nép nyomorúságán segíteni, hogy miképpen lehetne Erdély aranykorát tényleg megteremtteni.

— drb.

Életbe lépett a valorizációs törvény Németországban

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: Hindenburg köztársasági elnök aláírta a valorizálási törvényt, amely szerint a jelző- és járulé-

adósságok az aranyérték huszonöt százalékára, a takarékbetétek tizenhárom és fél százalékra valorizálандók.

Fiume sorsa az olasz—jugoszláv egyezményben

— Az Estilap eredeti távirata —

A Mettunóban hétfőn aláírt olasz—jugoszláv egyezmény Fiumében biztosítja az olasz és a jugoszláv nyelv használatát. Azok a dalmátok, akik Fiumében és azok a fiumeiak, akik Jugoszláviában optáltak, ingatlanokat szabadon szerezhetnek.

Az olasz ügyvédek Dalmáciában és a jugoszláv ügyvédek

Fiumében működésüket kifejtethetik. Zára és a mögöttes országrész forgalmát a kölcsönös érdekek szemmel tartásával szabályozzák. Jugoszlávia a maga termékeire használhatja a fiumei kikötőt. Fiumének és Susaknak, a két kikötőnek versengése megszűnik.

Németország hajlandó belépni a Népszövetségbe

Közzétették a biztonsági szerződésre vonatkozó német jegyzéket

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelenti a Wolff-ügynökség: A német kormány ma

A jegyzék hangsúlyozza, hogy bár a német biztonsági javaslatok nem jelentenek önmagukban semmiféle változást a békeszerződésen, mégis a német kormány magától érthetőnek tartja a békeszerződések módosítását békés megegyezések útján. Utal a Népszövetség alkotmányára, amely a szerződések elvi revízióját kimondottan lehetővé teszi.

A döntőbírói szerződésnél a jegyzék kifogásolja azokat az eseteket, amelyek Németország ellen való együttes fellépést tesznek lehetővé objektív előzetes eljárás nélkül. Így a szövetségesek együttesen léphetnének fel Németország ellen, ha egyoldalúan állapítanak meg vétséget a Rajna-zóna demilitarizálásában

tette közé a biztonsági kérdés ügyében az antanthatalmakhoz

intézett válaszigyzékét, amelynek lényege a következő:

Németországnak a Népszövetségbe való belépése ellen nincs elvi kifogása a német kormánynak, de a részleteket előre tisztázandónak tartja.

A jegyzék végén a német kormány utal arra, hogy a nézeteltérések kiegyenlítését reméli a további megbeszélésektől.

Iratkozzon be
a Hegedűs kölcsönkönyvtárba

Atlantic nyári mozgó

6 1/4 és 9 1/4 órákor

Ma, szerdán

Repriz.

Repriz.

Pat és Patachon
Leányszöktetés akadályokkal

6 felvonásos vígjáték.

Ezt megelőzi: Egy 2 felvonásos
Hallroomboy burleszk:

Autótéboly.

HIREK**Baj van Zsófiával**

Premier a színházban

Tegnap este a színházban a Baj van Zsófiával című nyári bohózatot adták elő, aránytalanul csekély számú publikum előtt. A tapasztalat azt mutatja az ismételt példával, hogy a nyári bohózatoknak nem sok értelmük van. Már Feld Matyi is azon gondolkozik Pesten, hogy nem ír több bohózatot nyárára. Többször vala a bohózat két komoly társadalmi dráma közé pihenésnek.

A Baj van Zsófiával főbb szerepeit T. Pogány Janka, asszony, Kertész Manci, Benes Ilona, Gál Piri, Nagy Berta, Stoll Madas, Sós, Hevesi, Kabos és Berengh játszották.

Kié legyen Tamási pusztá?

Két bihari község versengése

A határmegállapító bizottság, — mint az *Estilap* annak idején megírta, — a múlt évben Romániához csatolta az addig Magyarországhoz tartozott Tamási biharmegyei pusztát. Az értékes területért azóta állandóan tart a harc a két vele határos község: Rojt és Körösszeg között. Mindkét község ugyanis azt kívánja, hogy Tamási pusztát az ő határához csatolják.

Ebben az ügyben tegnap értekezlet volt a vármegyeházán. Az értekezleten Peter Julián közígazgatási vezérfelügyelő elnök és résztvevtek még Tempelean Dezső alispán, valamint az érdekelt főszolgabírók a két község jegyzője és bírja.

Megegyezés azonban — az ellentétes érdekekre való tekintettel — nem jött létre és így Rojt és Körösszeg községeknél az átsatolt Tamási pusztáért való versengése még nem ért véget.

A kedvezményes villamos bérletek új ára

A Nagyvárad Városi Vasut Igazgatósága ezennel közzéteszi, hogy augusztus hó 1-étől kezdődőleg a Városi Vasut vonalaira városi, állami és megyei tisztviselők részére kiadandó kedvezményes bérletek ára a városi tanács és a prefektus ur jóváhagyásával a következőképpen állapították meg:

Állami tisztviselők részére két vonalra 100 lei, valamennyi vonalra 150 lei.

Városi tisztviselők részére két vonalra 75 lei, valamennyi vonalra 100 lei.

Munkások és tanulók részére két vonalra 125 lei, valamennyi vonalra 200 lei.

Az igazgatóság.

Mikor a fascisták tüntetnek...

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: Monte Latiniában a fascisták nagy tüntetést rendeztek, amelynek során hevesen bántalmazták *Amendola* ellenzéki képviselőt.

* **Mária királyné névnapja.** Ma ünnepelték Nagyvárad hivatalos körei és társadalma Mária királyné névnapját. A görög keleti katedrálisban Te Deumot tartottak, amelyen a város és a vármegye reprezentánsaival együtt a katonai hatóságok is résztvettek.

* **Hazaérkezett a polgármester.** Dr Bucico Koriolán polgármester, aki nyolc napos szabadságideje alatt meglátogatta Erdély és a regát több városát, tegnap délután visszaérkezett Nagyváradra. A polgármester ma délután újból átvette hivatalát.

* **Lázár Aurélt megoperálták.** Dr Lázár Aurél ügyvéd, országgyűlési képviselő néhány hét óta Karlsbadban nyaral. Onnan kapjuk a hírt, hogy dr Lazart — aki vakbélgyulladásban megbetegedett — a napokban megoperálták. Értesülésünk szerint a műtét tökéletesen sikerült s a kitűnő ügyvéd már jól érzi magát.

* **Óriási vihar Budapesten.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A magyar fővárosban tegnap délután hatalmas felhőszakadás vonult végig, sűrű villámcsapásokkal. A Teréz körút és az Andrássy-út környékén több épületbe becsapott a villám, a város külső részeiben fekvő pinccéket elöntötte a víz. A vihar rövid ideig tartott.

* **Herzl emlékünnepe Nyagyszalon-tán.** A nagyvárad-i cionista ifjuság a nagyszalon-tán Avivákkal együtt kitűnően sikerült emlékünnepe rendezett július 19-én, vasárnap délelőtt a nagyszalon-tán kereskedelmi kör termében, amelyet ez alkalomból zsúfolásig megtöltötte Szalonta zsidósága. Dr Kálmán enő orvos Keren Kajemeth biztos nyitotta meg néhány rövid szóval az ünnepséget. Rosenzweig Mór román és magyar nyelven méltatta dr Herzl Tivadar nagyságát. Rácz Böske Giszkalai Jánosnak A Messiás Heroldja című versét szavalta. London Zoltán Herzl Tivadar emlékeztetőről tartott felolvasást. Grosz Péter Giszkalai Jánosnak Vértünk felett a tánc című versét szavalta héber nyelven és Weiszbrun Klára ugyanezen verset magyar nyelven ismertette. London Zoltán az El Mole Rachim című gyászimát énekelte. Grosz Péter, Ha akarjátok nem mese című saját dolgozatát olvasta fel. A délelőtti megtartott kitűnően sikerült emlékünnepe a hatikva hangjai mellett bezárult. Délután a nagyszalon-tán Aviva Glück Adél elnöknő vezetése mellett diszkógyűlést tartott a vendégek tiszteltére. Ez alkalommal Pollák Ica a Koldus című versét szavalta. Grosz Magda szabad előadást tartott Plesztináról a mandátum keletkezéséről napjainkig. Baumann Klári a kis Aviva vezetője Palesztina kereskedelméről és gazdasági lehetőségeiről tartott igen értékes előadást. Felolvasást tartottak Grosz Péter, Blum Zsigmond, London Zoltán pedig zsargon dalokat énekelte. Este egy diszkómersz keretében megalakult a Barisszia. Vezetője dr Kovács József lett. Glück Adél elnöknek érdeme, hogy Szalontán az Avivák lelkes munkái lettek a palesztinai ujjáépítési mozgalomnak.

* **A székelyi apátur birtokba helyezése.** Ma délelőtt ment végbe Pap József dr székelyi apátur által birtokba helyezése. A kormányt ezen az aktuson Hodor Viktor dr közigazgatási főfelügyelő képviseli. A nagyvárad-i püspökség és a káptalan részéről Molnár Kálmán dr kanonok vesz részt a beiktatáson.

MAGYAR, német, cseh, szerb olasz, francia vizumok pontos elkészítése csak a Hegedüs Hirlapiroda révén.

* **Az ármegállapító bizottság ülése.** Az ármegállapító bizottság Vostinár János dr főjegyző elnöklésével ma délelőtt 11 órakor ülést tart a Városházán.

A Hegedüs Hirlapirodának 458 az új telefonszáma.

* **Főlemelték a Bihorul vagyongefelügyelőjének honoráriumát.** A Bihorul erdőkiutermelő rt. második kényszeregyezségének vagyongefelügyelője: dr Simonca György megfellebbezte a törvényszéknek azon határozatát, amely neki 156,000 lej vagyongefelügyelői díjat állapított meg. A fellebbezést ma tárgyalta a Tábla és a honoráriumot 200,000 leire emelte föl.

x **Alföldyék új tánciskolája** Parcul Traján (Széchenyi-téri) kiosk f. hó 23-án megnyílik. — Iratkozni egész nap lehet!

x **Fürdősapkák és fürdőcipők**ből nagy választék az Angyal Drogeriában.

x **UTAZIK külföldre? Vett már vizumot a Hegedüs Hirlapirodában.**

Olasz vizum	750 lei
Szerb vizum	1034 lei
Cseh vizum	591 lei
Francia vizum (1 év)	1170 lei
Német vizum	700 lei

gyorsan és pontosan készül a Hegedüs Hirlapirodában.

* **Postatiszti tanfolyam nyílik Nagyváradon.** A posta és távirat vezérigazgatósága október elsején posta-távíró és telefon-tanfolyamot nyit meg Bukarestben, Temesváron, Csernovicban, Kisenevben, Romaschban és Nagyváradon. A temesvári és nagyvárad-i tanfolyamok internátussal kapcsolatban működnek. Beiratkozási feltételek meg tudhatók a nagyvárad-i postafelügyelőségén.

x **PAPLANOK méret szerint a legjobb kivitelben készülnek.** Barna Jenő, Bul. Reg. Ferd. 3.

x **Találtak egy aktatáskát.** Igazolt tulajdonosa átveheti az államrendőrség I. emelet 10. számú szobájában.

x **Nem izzad se keze se lába,** ha Ultra krémet használ. Csak az Angyal Drogeriában kapható.

x **Alföldyék új tánciskolája** Parcul Traján (Széchenyi-téri) kiosk f. hó 23-án megnyílik. — Iratkozni egész nap lehet!

458 a Hegedüs Hirlapiroda új telefonszáma.

x **NYARALNI utazik külföldre? Vizumokat a Hegedüs Hirlapirodában vegye meg, mert akkor a határokon sehol utazási akadályok nem lesznek.**

MOZI

— **Pat és Patachon repriz.** Az Atlantic nyári mozgó igazgatósága egyik legjobb, legkacagtatóbb Pat és Patachon vígjátékát eleveníti fel, a „Leányszöktetés akadályokkal” című vígjátékot. Pat és Patachon a filmirodalom kimagasló közkedvelt hősei, akiket a toll eléggé méltatott már, s akik részére a legszebb elismerés az a páratlanul álló szeretet, amelyben a közönség őket részesíti. A „Leányszöktetés akadályokkal” című filmet egy kitűnő 2 felvonásos Hallroomboy burleszk, az *Autó téboly* előzi meg.

— **A Dorian-filmszínházban** ma, szerdán látható utoljára a „Kékszakáll nyolcadik felesége” című 6 felvonásos film, melynek főszerepét Glória Swanson alakítja. A film érdekes meséje, pazar kiállítás és a benne előforduló tolették egyaránt elragadtatják a nézőket. Előzőleg színre került „Tegyenek a hüvörsre” című 2 felvonásos amerikai vígjáték; ezenkívül az első szenzációs Dorian revue. Az előadások 6 és 9 órákor kezdődnek. Jön: „50,000 frank”. A főszerepben Conrad Veidt és Lucy Doriane.

HONORÉ DE BALZAC

A francia regényírásban a romantikus realizmus megteremtője. Legnevezetesebb regényei olvashatók a Hegedüs Hirlapirodában.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁRABAN

Betti néni	2914
Chabert ezredes	2638
Goriot apó Grandet	
Eugénia	2458
Honorine	2488
Völgy lilioma	2639
Elegáns élet filozófiája	1750
Két asszony leveles ládája	1913
Nőtlen ember otthona	1954
Három szerelmes	1978
Vidéki orvos	2019
Nemowrzi örökösök	2027
Homályos ügy	2154
Büszke Emilia. A lábadozó macska. Cezar Birotteau	2154
De Leugeus hercegasszony	575
Gobseck	1263
Harmincéves asszony	774
Házasetlet fizológiája	12
Hóhér	908—1170
Kurtizános I.—II.	A-B. 505
Ducingen ház	789
Ódonszoba. Divatjamult világ	1052
Pous bácsi	634
Szamárbőr	290
Szép leányok tündöklése I.—II.	A-B. 286
Szétfeszített álmok	1472
Vesztett illúziók I.—III.—III.	A. B. C. 840

x **MAGYAR VIZUM 540 lei.** 24 óra alatt kész. Bárhova érte küldünk. Telefon 1301. Hegedüs Hirlapiroda.

Papni: Krisztus története

Ara 360 Lei
köte 420 Lei

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

Szeptemberben megváltozik a bűnügyi eljárás rendje

Kiterjed az ügyész hatásköre

Annak idején ismertette az *Estilap* a bűnvádi perrentartásról szóló új törvényt, amely — mint tudjuk, — gyökeresen megváltoztatja az igazságügyi hatóságok működésének rendjét. Az új törvény szeptember elsején lép életbe s a váradi hatóságok is már minden intézkedést megtettek ez irányban. Dr. Fildan Emil királyi főügyész a napokban értekezletre hívta egybe a területén működő összes ügyészeket és vizsgálóbírókat és közölte velük a megfelelő direktívákat.

Munkatársunk illetékes helyen érdeklődött az új törvény életbeléptetése után bekövetkező új helyzetről és erről a következő információt kapta:

— Az új rend lényegesen megváltoztatja az ügyészek és a vizsgálóbírók eddigi hatáskörét.

Ezenfelül az ügyészek is teljesíthetnek nyomozást, nem úgy, mint eddig, amikor csak elrendelték azt.

Elveszti azonban az ügyész a hatáskörét, hogy a vádat elejthesse. Erra a jövőben vagy a bíróságok, vagy pedig a vizsgálóbíró, aki ezután is megszüntetheti az eljárást. Egyébként az ügyész — sürgős esetekben éppen úgy nyomozhat, tartathat házkutatást, boncoltathat, mint a vizsgálóbíró.

A vádtanács a törvényszéken megszűnik és a Táblán alakul meg.

A vádtanács azonban csak azokban az ügyekben fog eljárni, amelyek az esküdtbírók elé tartoznak. Az ilyen ügyekben hivatalból intézkedik és ő adja ki a vádhatározatot, amelynek alapján

a vádiratot — az esküdtszék elé tartozó ügyekben — a főügyészesség adja ki.

A letartóztatást a vizsgálóbíró fogja elrendelni. Ezentul csak egyféle letartóztatás lesz és pedig egy hónapra szóló. Ha azonban a nyomozást ez alatt az idő alatt nem fejezik be, akkor a törvényszék — a vizsgálóbíró indítványára — újabb egy-egy hónapi meghosszabbítást adhat.

A vizsgálóbírónak a letartóztatást, vagy szabadlábra helyezést elrendelő végzéseit a törvényszéknek „közfirmálnia” kell.

A törvényszéknek erre vonatkozó határozatai ellen úgy az ügyész, mint a letartóztatott oppozícióval élhet a vádtanács-hoz.

Főbenjáró ügyekben a vizsgálóbíró hivatalból indítja meg az eljárást, egyébként pedig csak az ügyész indítványára.

A vizsgálóbíró, — mint nyomozó hatóság — a főügyész felügyelete alá kerül, aki az összes

szes nyomozó hatóságok fejelesz. Őrizetbevételre természetesen a rendőrségnek és a csendőrségnek ezentul is joga lesz.

Román-görög biztonsági szerződés felé?

A GÖRÖG KÜLÜGYMINISZTER NYILATKOZATA A BALKÁN-ÁLLAMOK DÖNTŐ BÍRÓSÁGÁRÓL

A párisi Sorbonne nagyírú történelmetanára: Aulard, aki főleg a francia forradalomról írott alapvető munkájával tette nevét ismertté, felvetette azt az eszmét, hogy a Balkán-államok amelyeknek függő ügyük van egymás között, — amely ügyek sokszor az európai békét veszélyeztetik, — ez ügyek elintézésére minden egyes esetben pártatlan tagokból álló döntőbíró-ságot delegáljanak. Ez a bíróság igen nagy szolgálatot tehet Európa, sőt az egész világ békéjének. Aulard professzor ezt az eszmét nem hivatalosan, egy Mírcea Djuvara bukaresti egyetemi tanárhoz intézett levélben vetette fel.

— Behatóan megvizsgáltam a diplomáciai helyzetet és egyre világosabban látom, hogy a régi diplomácia módszereinek a Balkánon nem is lehetett semmiféle sikerük. A háborúutáni diplomáciában kötelesek vagyunk a háboru utáni eszmékhez folyamodni. A nagy nyugati hatalmak és az Európán kívül fekvő államok megmutatták nekünk az utat, amelyen haladnunk kell. Elsősorban igyekeznünk kell példájukat utánozni olyképen, hogy elfogadjuk a kötelező döntőbíró-sági szerződések elvét.

Majd kijelenti a görög külügyminiszter, hogy Görögországnak és Romániának előbb, vagy utóbb garanciapaktust kell kötnie egymással.

A váradi kültelkek építkezésének ügyét nem bolygatják többé

DUILIU MARCU MINISZTERI KIKÜLDÖTT MEGVIZSGÁLTA AZ ÚJ HAZAKAT. — KÖSZEGHY FÖMÉRNÖK MEGNYUGTATÓ NYILATKOZATA.

Ismételten olyan hírek terjedtek el mostanában Nagyváradon, hogy a közigazgatási hatóságok bizonyos súlyos intézkedéseket fognak alkalmazni azok ellen, akik — főleg a periferiákon — a város építkezési szabályrendeletének figyelmen kívül való hagyásával építkeztek. Már a belügyminiszterium is tudomást szerzett a dologról és ennek lehet tulajdonítani azt, hogy tegnap délután Nagyváradra érkezett Duiliu Marcu építész-mérnök, akit a miniszterium felkérésére az országos műszaki főtanács azzal a megbízással küldött Nagyváradra, hogy a periferiák építkezését megvizsgálja.

Az előkelő nevű bukaresti mérnök Köszeghy József főmérnök társaságában megtekintette a város külterületén keletkezett új telepeket, hogy vizsgálata eredményeként javaslatot tegyen a miniszteriumnak.

Az érdekelt háztulajdonosok, — akik kivétel nélkül egyszerű kispolgárok — nem kis meglepetéssel értesültek a magas állásban lévő bukaresti úr látogatásáról, amelynek szerintük más célja nem lehet, minthogy vezérelték árán megszerzett otthonukban megzavarja őket.

A több száz család megnyugtatósa céljából fölkerestük Köszeghy József főmérnököt, aki

azzal a különbséggel azonban, hogy

az őrizetbevétel 48 óra helyett csupán 24 óráig tart hat.

Nagyváradon — értesülésünk szerint — szeptember elsejétől kezdve két vizsgálóbíró fog működni.

de azért máris visszhangra talált hivatalos helyen. Ugyanis, mint Athénből jelentik, a görög külügyminiszter nyilatkozatot tett a balkáni államok jövőbeli viszonyára vonatkozóan.

A nyilatkozat szépen hangzik, de, hogy gyakorlatilag lesz-e valami a dologból, az — már minden más szemponttól eltekintve — azért is kétséges, mert hiszen a kijelentést egy olyan ország külügyminisztere tette, amelynek belpolitikai berendezkedése és ezzel külpolitikai orientációja is — igen sürűn változik. Különben ezt mondja a görög külügyminiszter:

jesztést tett a miniszteriumnak, hogy

a város külterületén folyó és már befejezett építkezéseket hagyják jóvá.

Az akták áttanulmányozása után a miniszterium úgy döntött, hogy az országos műszaki főtanács tagját, Duiliu Marcu mérnököt küldi az ügy bevizsgálására.

— Megtekintettük az összes telepeket és kijelenthetem, hogy a mérnök a legjobb indattal kezeli a kérdést és álláspontja az, hogy amennyiben az engedély nélkül emelt épületek nem hatnak zavarólag városesztétikai szempontból, a kis embereket már megszerzett jogukban és birtokukban semmi esetre sem szabad háborgatni.

— Szó sincs tehát arról, hogy a már kész épületeket lebontanánk.

— A jövőben azonban, — fejezte be nyilatkozatát a főmérnök, — a legnagyobb körültekintéssel arra fogunk törekedni, hogy

az új engedélyek kiadásánál bizonyos rendszert betartsunk.

Ez nemcsak a város, de elsősorban az ottlakó polgárok érdekét is szolgálja.

LILIEN

A modern grafikának egyik legnagyobb reprezentánsa volt. Sokan őt tartják minden idők legzseniálisabb illusztrátorának. Mély zsidó érzéséből fakadó művészete alig találhatott volna alkalmasabb talajt a megnyilatkozásra, mint a Biblia és Morris Rózenfeld versei, amelyeket megillusztrált. Költő volt, aki vonalakban élte ki magát. Művészete abszolút grafika, minden festői meszterkedéstől mentes. Rendkívüli finom eszközökkel készített rajzai a világ minden részéből ontották felé a kis braunschweigi városba, ahol élt, a dicsőséget. Java férfikorában — súlyos szervi baj támadta meg s a gyilkos kór hamar végzett a nagy művésszel, Lilien tegnap délután egy Berlin melletti fürdőhelyen megszűnt élni.

Készülődés a váradi kereskedelmi- és iparkamara választására

18 000 választó — Kik lesznek a kamarai tanács tagjai?

Az új kamarai törvény értelmében az idén az ország összes kereskedelmi és iparkamarák megejtik a választásokat. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamarában lázas előkészületek folynak a választás lefolytatására és a közel 18.000 választót tartalmazó névjegyzéket ma tették közzsémleire.

A választást előreláthatólag szeptember első felében tartják meg.

A nagyváradi kamara tagjai sorába tartoznak Bihar, Szatmár és Máramaros megyének mindazok a kereskedői és iparosai, akik kereskedelmi és iparkamarai adót fizetnek. E tagok az új törvény értelmében 40 kamarai tanácsost — és pedig huszat a kereskedők, huszat pedig az iparosok — választanak. A két osztályba sorozott tanácsosok szakmák szerint a következőképen oszlanak meg:

a) Kereskedelmi hitel és biztosítás 4, építkezési anyag (fa, vas, gép) 2, élelmiszer 3, ruházat 4, a többi kereskedel-

mi ág 3, kiskereskedők (akik évi 5000 leinél kevesebb kereskedelmi adót fizetnek) 4 tag.

b) ipar: élelmiszer 4, faipar 4, bányai és építkezési anyag 4, a többi szakmák 4, a kisipar 4 tag.

A közgyűlést Nagyváradon hívják egybe és azt előreláthatólag a Kereskedelmi Csarnok, vagy a városháza nagytermében fogják megtartani.

A negyven tagból álló tanács választja meg a Kamara elnökét és két alelnökét. A választott tanácsosokon kívül az új törvény értelmében hivatalból tagjai még a tanácsnak a nagyváradi, szatmári és máramarosszigeti jegybankfiókok vezetői, a három város felsőkereskedelmi iskola tanárikara által választott egy-egy tag, valamint a három megye szenátor és képviselőtagjai közül azok, akik valamely vállalat vezérigazgatói állását töltik be.

A választást nagy érdeklődés előzi meg.

A HEGEDŰS HIRLAPIRODA
KÖLCSÖNKÖNYVTÁRA

a következő szennzációs jó könyveket ajánlja olvasásra:

A Madelung: A megblyegzetek. Ez a regény világhírű a háború előtti Oroszországban élő zsidók sanyaru helyzetét izgalmas regény keretében mutatja be. 905

Meyrink: A Gólem. (Misztikus regény), amely a prágai Gólem legendát választja háttérül, az utóbbi évek legnagyobb irodalmi szenzációja volt. 1745

O. Wohlbüch: Barbárok. Rendkívüli erővel megírt hatalmas történet, melyben az orosz Szibéria vadság és becsületes szenvedélyesség vivja tragikus harcát egy nyugati asszony tulfinomozott érzékiségevel és hazug karakterével. 583

Drasché: Az az átkozott pénz. Ebben a regényben a pénz mindenható erejét, csábító hatalmát a legérdekfeszítőbb mese keretében festi meg a nagytehetségű író. 2681

Méray Horvát K.: Új világ felé. A szerző bátran nevezhetné könyvét Európa regényének, mert jövődöbéli alakulásának és fejlődésének képét tárja elébünk és a nagy regény izgalmas fordulatait véges-végig egy megkapó szertülemnek a történetét szövi át. A. B. 1850

ARLEJTÉSI HIRDETMEY.

A nagyvárad orthodox izraelita hitközség Zárdaú. 2. szám alatti épülete alakítási munkáira pályázatot hirdet. — bővebbet ugyanott az irodában. Ajánlatok beadási határideje július 26 d. e. 10 óra.

Oradea-Mare, 1925. júl. 21.

Elöljáróság.

M. C. STOPES

A szerelmi élet a házasságban

Igen hasznos szolgálatot tesz dr Stopes a nők tömegeinek, akik előtt csupa puritánizmuából a nemi kérdések minden bonyoda ma lepecsételt titok, noha anyákká akarnak válni. S szolgálatot tesz ifjú férjeknek is azáltal, mikor a házasság titkainak lezárt kapuján dörömböl

Ára 198.—Le!

Kapható a Hegedűs Hirlapirodában

Színház

Szerda este fél 9-kor: Baj van Zsófiával, bohózat ujdonság másodsor.

Csütörtök este fél 9-kor: Három a kislány operett, Sik Rezső felléptével.

Péntek este fél 9-kor: Cigányprimás operett, Sik Rezső felléptével.

Szombat délután fél 4-kor: Feleségem babája operett, olcsó helyárakkal.

Szombat este fél 9-kor: Sylvester operett bemutató.

Vasárnap délután fél 3-kor: Halló Amerika operett revü ujdonság.

Vasárnap délután fél 6-kor: Ördög, vigjáték, Sik Rezső felléptével, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este fél 9-kor: Sylvester, operett ujdonság másodsor.

A kórus
jutalomjátéka

A színház derék robotosainak, a kar-személyzetnek augusztus 11-én lesz a jutalomjátéka. Régi színházi tradíciók egyetlen megmaradt emléke ez a nap, amikor az év minden napján frakkbaöltözött lordok és dekoltált udvarhölgyek a maguk kis sovány gázsijának felhizlálása érdekében fújják a kórust.

Bizonyos, hogy a publikum gazdagon fogja honorálni a színház névtelen hőseinek szándékát és zsufozásig megtölti a nézőteret. A jutalomjáték egyébként külön attrakciót is rejtőget, ugyanis a színrekerülő János vitéz daljátékban bucsuznak a nagyvárad közönség kedvencei Biczó Margit és Rohonczy Mihály, akik szépen ívelő pályájuk újabb stációjához érve nagyobb színpadra szerződtek.

— Sik Rezső és Ocskai Mihály vendégjátéka. Csütörtökön este Három a kislányban, pénteken pedig a Cigányprimásban lesz alkalma Nagyvárad színházi közönségének gyönyörködni Sik Rezső kivételes művészetében. Ez a rendkívül kiváló, külföldön is elismert képességű művész két estén át két legjobb szerepét Tsölli papát és Rácz Lacit fogja alakítani, bizonyítást téve arról, hogy a közismert művész

tében az elmúlt idő alatt még jobban megizmosodott és kiforrott. A második előadás alkalmával lép hosszú szünet után ismét a nagyvárad színpadára Ocskai Mihály, akinek legutóbb legnövösabb opera előadásokban volt megérdemelt nagy sikere.

— Sylvester. Az operett anszamlé ismét premierre készül, amennyiben szombaton este mutatja a társulat a legújabb magyar operett Sylvestert, melynek szövegét Urai Dezső, zenéjét pedig a rendkívül népszerű Marton Géza írta. Sylvester ötletes és szövegvagykönyvével és melodikus, gyönyörűen hangszerezett muzsikájával a legnagyobb sikerre tarthat számot, mint a hogy a legnagyobb siker kísérte ennek az operettnek sorozatos előadásait Budapesten is. A Sylvester főszerepeit az operett társulat legjobbjai alakítják. Az operett ujdonság vasárnap és hétfőn este is műsoron van.

— Délutáni előadások. Szombat délután fél 4-kor a nagysikerű Feleségem babája című operett ujdonság van műsoron olcsó helyárak mellett Horváth Micivel, Kertész Mancival, Pogány Jankával, Gál Pirivel, Frattával, Stollal, Galambossal, Sóssal és Hevesivel a főszerepekben. — Vasárnap délután fél 3-kor a közönség körében mindjobban megnyilvánuló közóhájra a Halló Ameriká látványos operett revü megy teljes szereposztással mind a 17 képben és a 3 felvonásos film vigjátékkal. Ez az előadás mérsékelt helyáru.

SPORTESEMÉNYEK

Európai nevű versenyzők a NAC
nemzetközi tenniszversenyén

ALVAREZ SPANYOL VILAGBAJNOKNŐ, KEHRLING ÉS KELEMEN IS JÖNNEK

Alig három hét választ már el bennünket Nagyváradnak egy olyan szenzációs sporteseményétől, amely az előző évek itt rendezett nemzetközi versenyeitől fogja szárnyalni.

A legjobb nevű magyar, cseh, jugoszláv, német és osztrák versenyzők adnak itt egymásnak találkozót, hogy összeszámolják erejüket a Romániában élő neves tenniszbajnokokkal.

A NAC részéről Pelle János dr és Németh Pál fáradoznak azon, hogy az augusztusi tenniszverseny nagyon sokáig feledhetetlen élménye legyen Várad publikumának.

A nemzetközi versennyel kapcsolatosan megkérdeztük Pelle János drt, aki a legnagyobb elragadtatással beszélt a tervezett verseny előre biztosított nyújtásáról:

— Meghoztunk minden anyagi áldozatot — mondotta többek között Pelle dr — és

Közép-Európa legkiválóbb nevű bajnokait hívtuk meg a NAC versenyére.

Legszennzációsabbnak kétségtelenül Alvarez spanyol bajnoknő szereplése ígérkezik, aki Lenglen és Miss Helen Wils után a világ legjobb női tennisszezője.

— A magyarok közül Kehrling, Gönc, Kelemen, Takács és Péteri szereplése már bizonyos. Kehrling a németországi versenyeket megszakítja, hogy — mint hozzám intézett levelében írja — a NAC és a kedves várad publikum meghívásának eleget tegyen.

— Tárgyalások folynak természetesen több neves osztrák, cseh, jugoszláv és német versenyzővel is, úgy, hogy az öt napos versenyen a romániai San-Gallin, Ronettin, Florescunén, a galaci Buneán és a csernovici Todoresanun kívül az összes számbavehető erdélyi tenniszesezők is részt fognak venni.

— Természetesen gondoskodtunk értékes tiszteletdíjakról is, amelyeket már legközelebb egyik főutcai üzlet kirakataiban fogunk elhelyezni.

Nem függesztették fel
a Törekvés játékjogát

Nemrégiben hírt adtunk már arról a véleményünk szerint: elhírmarkodott lépésről, amellyel a nagyvárad szövetség a két legelőkelőbb sport egyesület: NAC és a Törekvés játékjogát fel akarja függeszteni. Az indokolás röviden az volt, hogy a szöbanforgó két egyesület többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó tagdíjhátralékát a központ pénztárába befizetni.

Időközben a NAC hihetetlen erőfeszítés árán rendezni tudta a tartozását, viszont a Törekvésnek nem sikerült sehogy sem az elég tekintélyes összeget előteremteni.

A kritikus terminus ma járt le és teljesen megbízható helyről nyert információk szerint a szövetség intézőbizottsága a szabályokra való hivatkozással

ki fogja mondani a nagyvárad munkáscsapat játékjogának felfüggesztését.

Bár a szabályok tényleg módot nyújtanak arra, hogy egy egyesületnek a működését a szövetség hasonló esetekben felfüggeszse, a magunk részéről ez uttall nem értünk egyet a szövetségnek ezzel az álláspontjával, mert véleményünk szerint a központnak egy anyagi zavarokkal küzdő klubot nem elnyomni, ha-

nem épen ellenkezően támogatni kellene.

Értesülésünk szerint a szövetség intézőbizottsága újabb nyolcnapos haladékot adott a Törekvésnek adóssága rendezésére.

○ Nagyvárad uszó sikere Szovátán. Az aradi uszóversenynyel egyidejűleg Szovátán tartotta meg a vásárhelyi MSE rendes évi versenyét a Medvető bajnokságért, mely versenyben Sonenwirth Klári, a Törekvés fiatal uszója az 50 méteres gyorsúszásban első díjat nyert.

○ Simoc Augustin lett a Bihorul új intézője. A népszerű várad román csapatnak intézői tisztét a közelmúlt napokban Simoc Augustin, az ismert sportember vette át. Az új fotball intéző telve ambícióval és lelkesedéssel fogott hozzá a csapat reorganizálásához és működésétől a Bihorul határozott és egészséges fejlődését remélik.

Olcsó és elegáns GYERMEKCIPŐK
Carmen gyermekcipőszalonban, Str. I. Vulcan, (Nagy Sándor-u.) 4

ZONGORÁK részletfizetésre kaphatók Sternbergnél, Boulevardul Regele Ferdinand No. 14. 1803

ELADÓK Olaszi központjában engedélyezett ujonnan nyitandó utcában ürestelkek. — Reflektánsok sürgősen jelentkezzenek

Feledi Sándor

ingatlan értékesítő irodájában
Str. Bratianu (Szaniszló)-u.
1-a szám alatt. 1597

Orth. kóser
vendéglőmet
kerthelyiséggel
bővítettem ki. 1841

Berkovits Mihályné
Str. N. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz.
(Itt. Weisz Bernát céggel szemben)
Ismeret kítőnő konyha! Mérsékelt árak!

HALLÓ! 1850
Butorok és képkerelek
nagyvárad kizárólagos szakszerű speciális aranyozása

Schuller Frigyes és Tsa
műbutor asztalos, képkerepező és műaranyozó Str. Vlahuta (Sz. János)-u. 14

A Bíró József-telepen

még négy darab legszebb szőlőparcella jutányos áron és kedvező fizetési feltételekkel eladó. Megtekinthető bármikor, értekezhetni a tulajdonosnál

Bíró József 1709
Dorobantilor (Rulikovszky)-ut 8.

Fényképészeti cikkek
Özv. Peiri Árpádné
legrégibb látszerész üzletében kaphatók. — Stepper cukrászda mellett.
1690 Boulevardul Regele Ferdinand 9.

PERZSASZÖNYEGEK részletfizetésre kaphatók Sternbergnél
Bul. Regele Ferdinand 14. 1803

Ujdonság!
Földi Mihály: Az Élet tolvaja 4

Az amerikai „majomper” vádlottját pénzbüntetésre ítélték

A Darwin-elméletéről beszélt az iskolában — A század legnevezetesebb pere

— Az Estilap eredeti távirata —

Hetek óta lázas izgalomban tartja az egész világ közvéleményét az északamerikai Tennessee állambeli Dayton város bírósága előtt folyó „majomper”, amelynek vádlottja Scopes tanár, aki iskolájában az emberi származást a Darwin-elmélet alapján tanította.

Már pedig Tennesseeben és az Unió több kis államában külön törvény tiltja a Darwin-elmélet tanítását, amint vannak amerikai államok, amelyeknek törvényhozása az Einstein-féle relativitási teória ismertetését is eltiltotta. Így eshetett, hogy Scopes tanárt perbe fogták.

A per folyamán a darwinizmus és a vallási bigottizmus vita megadódott. Scopes tanár és védői arra az álláspontra helyezkedtek, hogy nekik, mint az angol szabadegyház híveinek, kötelességük felvenni a harcot az ortodox teremtésmélettől szemben, viszont a vád képviselőjének az volt a felfogása, hogy törvénytelen az iskolákban azt tanítani, hogy az ember alantasrendű állatoktól származik.

A nagy per tárgyalása amerikai stílusban folyt le és mulatságos részletekben bővelkedett.

Scopes tanár, akit egyébként már elbocsájtottak a tanítói tevékenységéből, jelenleg autók eladásával foglalkozik, természetesen

a pert üzleti reklámnak is felhasználja

és minden eladásra kerülő autómobilra majomfejet ragaszt. Az amerikai sajtó rendkívüli kiadásokban közölte a per minden részletét. A tárgyalóteremben az újságírók nagy tömege jegyezte a tárgyalás menetét. Színes tudósítások származtak be az izgalmas részletekről, Dayton papjának a tárgyalóteremben tartott fohászáról, amiket a vádlott elítéléséért mondott, a védők és a vád képviselőinek sokszor a tettegességgel menő összetűzéséről, — és mindezt rádió röpitette szét egész Amerikában.

A végső felfokozott izgalomban érkezett el a per az ítélethez. Természetesen az ítélet kihirdetését megelőző napon óriási összegű fogadásokat kötöttek arra nézve: milyen büntetést kap Scopes? Sokan szabadságvesztést tippeltek, sokan pénzbírságot vártak és a polgári munkaunió tagjai elhatározták, hogy ebben az esetben

ők fizetik ki Scopes helyett a pénzbüntetést.

Az ítéletki hirdetés napjára a daytoni bíróság tárgyalótermét zsúfolásig megtöltötte a közönség. Scopes tanárt a tüntetők ezrei kísérték a törvényszéki palotáig.

Dél előtt tíz órakor hirdette ki a bíróság az ítéletet, amely szerint

Scopes tanárt bűnösnek mondták ki és száz dollár pénzbüntetésre ítélték.

Az ítélet kihirdetése után Scopes nagy beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy felfújtnak tartja az egész ügyet,

egyébként az ítélet őt nem érinti, mert az utóbbi két év alatt Tennessee államban tíz egyetemi tanárt bocsájtottak el minden indokolás nélkül, mert kiderült tőlük, hogy titokban a fejlődés tanára célzást tettek.

Ujabb szenzációs letartóztatások a bukaresti állampapír-panama ügyében

Damboviceanu barátját is őrizetbe vették — A főtettes nem került lépre

— Bukaresti tudósítók távirata —

A pénzügyminiszteriumban történt állampapírcsalás ügyében Damboviceanu, a főtettes szökése után is teljes erővel folyik a nyomozás.

A craiovai rendőrségnek Damboviceanu vallomása alapján sikerült letartóztatnia egy Florescu Alexandru nevű postatisztviselőt, aki szintén részt vett a bűnös manipulációkban. Ugyanis Damboviceanu az országnak csaknem minden városában szerzett magának bizalmi embereket, akikre azt a feladatot bízta, hogy különböző pénzügyigazgatóságoknál az állampapírok ellenértékét felvegyék.

Viszont a bukaresti nyomozó hatóságok is

letartóztattak egy újabb

gyanúsítottat, Popescu zene-tanár szeméjében.

A nyomozás kiegészítése érdekében Stoienescu vizsgálóbíró tegnap délutánra beidézte Natalia Oprant, Damboviceanu barátját. A vizsgálóbíró

felvilágosítást kért a nőtől a prémbundára vonatkozóan, amelyet lakásán találtak s amely 14.000 lejbe került.

Raciviceanu vezető ügyész kihallgatta tegnap a vacaresti fogházörököt, akik egyikének kezéből tudvalevően Damboviceanu megszökött. Különösen behatóan érdeklődött Raciviceanu vezető ügyész a bűnműködés felől, amelyben az állampapír-csalár gyanúsítottjainak részük volt.

Lapzárta kor jelenti Bukarestből a Rador: Az éjszaka folyamán a rendőrség olyan adatok birtokába jutott, amelyek alapján remélik, hogy a megszökött Damboviceanút kézre tudják keríteni. Ez azonban nem történt meg, ehelyett a rendőrség tegnap őrizetbe vette Oprant Nataliát Damboviceanu barátját.

Elsimult az angol kormányválság

Churchill konfliktusa a tengerészeti miniszterrel

— Az Estilap eredeti távirata —

Az angol konzervatív kormányt, mely példátlan többséggel az alsóházban egészen rendkívüli parlamenti helyzetet élvez, — mint az Estilap tegnap megírta — súlyos kormányválság fenyegette. Jóformán észrevétel nélkül vonult fel ez a válság, de aminő hirtelenül jött, olyan nagy veszedelmet rejtett magában. A válság középpontjában Churchill pénzügyminiszter állt, aki takarékosági szempontból ellenezte a fegyverkezési költségek fokozását. Szembentállta magát a főként Bridgeman tengerészeti miniszterrel, aki őt új cirkálót kíván építtetni és a költség első részletét már az idei évre kérte megszavaztatni. Bridgeman, aki a konzervatív párt jobb oldalának a vezetője, lemondással fenyegetődzött és ezzel élezte ki annyira a helyzetet, hogy már arról irtak a lapok, hogy lemondása esetén a kormány fele vele együtt távozna. Ilyen körülmények között természetesen Churchill pozíciója tarthatatlannak látszott.

Ma érkezett londoni hír sze-

rint sikerült megalkudniok és egyezmény jött létre, amely lehetővé teszi minden válság elkerülését. Az egyezés nagyobb megtekintésekkel nyújt módot, ami a légügy számára 10, a hadsereg számára 20, a tengerészet számára pedig 15 százalékos fogkitenit. Ilyen körülmények közt végrehajthatják majd a cirkálók építését, amit a tengerügyi hivatal követel.

A mai zürichi nyitás

BERLIN... 12210 PRAGA... 1525 —
NEWYORK 515 — BUDAPEST 7255
LONDON... 250350 BUKAREST 255 —
PARIS... 2435 — BÉCS... 7255

NAGYVÁRADAI ÁRFOLYAMOK

	Magyar korona	347 áru	343 pénz
Osztrák shilling	2920	29	29
Francia frank	990	980	980
Svájc frank	4055	4020	4020
Lira	780	770	770
Dollár	20650	20550	20550
Angol font	1011	1009	1009
Cseh korona	615	612	612

Negyven év a színpadon

Özv. Vank Istvánné jubileuma

A nagyváradi közönség meghatározó ünneplést készít elő özvegy Vank Istvánné negyvenéves színészi jubileumára. Ki ne ismerné és ki ne szeretné Vankné, a szellemien törekény, kicsiny tipegő asszonykát, aki legrealisabb szerepeiben is sokkal légiésebb hatást tud kelteni, mint Shakspeare szellemei, amelyek közül egyet, Hamlet apjának szellemét néhány évvel ezelőtt elhunyt férje, Vank István alakította szenzációsan a nagyváradi színházban. Ki ne emlékezne gyermekkorából Vanknéra, és kinek nem jut eszébe a gyermekkor, amikor Vankné a színpadra lépni látja? Mert csak mi változtunk, uraim és hölgyeim, de Vankné — még mindig a régi kedves kis színésznő, akin sem a kor, nem a gondok nem változtattak. Akin nevetnünk kell ma is, mint régen, ahogy mulattunk rajta, bohókás szerepeiben megcsillanó humorán. Vankné különben a kórus legzebb hangú szopránékesnője.

Unneplésén a váradi közönség és a jótékony egyesületek egyaránt részt vesznek, július 28-án a Falurossza előadásán, hogy leróják rokonszenyűk jelét a nagyváradi színház legrégebbi magyar színésznőjének.

Keresztrejtvény - lexikon

Összeállította: Lovász Károly

Mélyen tisztelt keresztrejtvényes közönség! A mindkét nembeli keresztrejtvény felekezetiüket ezúton értesitem, hogy ezúttal semmiféle keresztrejtvényen nem kell órákig a fejet törni. A legnehezebb keresztrejtvény is öt perc alatt megfejthető az általam feltalált és a legötöttebb Ferencvárostól a legvilágosabb terézvárosi kávéházig mindenütt szabadalmazott alábbi Keresztrejtvény-Lexikon segítségével, amely ábécé sorrendben közli az emberkinzó XX. századbeli legvérengzőbb vadállatoknak, az ugynevezett keresztrejtvény feladatoknak agyafurt, nyakatekert és legtöbb esetben gonosz indulattal körülrít három és többszötagu, történelmi, fizikai, növényi, állati és kémiai szófeladatainak megfejtését. Tisztelettel a

Feltaláló.

A magyar kártya egyik himnusz figurája =

Befelé a földön megy, kifelé a levegőben repül, első szótaga olyan, hogy enélkül a dorbézolás el sem képzelhető =

Csendőrtollak díszítésére szolgáló élőlény, megszületését főzés által lehet megakadályozni =

Dagadt és gömbölyű, mint egy vásárosnoki kofa, kékrűhás férfiak szőrös kefével simogatják, sokan körülállják =

Egy szem és mégis két szeme van, éjjel pislog, nappal fatetején üldögel =

Francia fajtaú kisebb folyóvíz, amely tucatonként is kapható =

Gyakran látható kétféle lény, a foglalkozása kalapdíszítő, ha az ékezetet feleséreljük, dühösen vicsozítja a fogát =

Ha előről olvasod, papucs van rajta és éjjel dolgozik, ha hátulról nézed,

szeretnéd rögtön felakasztva látni =

Jobbalda nem kormányfőtanácsos, hanem csak egyszerű cím, ellenben a másik fele a bal, az om =

Kis feje van. Folyton dörgölőzik. Nincs farka. Nem mozog. Nem rug. Cseledek vasárnap délután isszák =

Lírával és mindenféle valutával foglalkozó tékozló lény =

Megszületése előtt gyorsan fut. Korpa eltüntetésére használják =

Négy lába van. Egyedül áll. Gyerekek re vigyáz =

Ország és világszerte rengeteg van belőle. Két lábon jár. Kiskorában négykézláb mászik. Ha az utcán árulják, kevés fogy belőle =

Piros pünkösdi napján reggel mosakodásra használják =

Ribizlilekvárral bekenve kertünk büszkesége =

Skagerraki ütközet fázékban megfőzve =

Szeptember közepétől kezdve délutánonként boxolásra használják, este pedig nagyon szépen énekel =

Tudósok számtalanszor megfigyelték, hogy az eleje gyakran összemegy, a vége, amely nyitott, kövezve van. Csak éjjel látható =

Uborkaszegzon idején éktelen és ki mondhatatlan ruhadarabbal párosított többrendbeli szarvasmarha =

Vörös a külseje, piros a belseje, csak Északi Sarkon nem látható =

Y semmi közlemények közt nem lehet. Az ABÉCÉ-nek egy egészen más, igen jellegzetes és gyakori betűje, =

Zsidó számár. A közepén egy híres régi, keresztény császár ül =

Okvetlen megtalálja a megfelelő alkalmazottat,

ha az ESTILAP apróhirdetéseit elolvassa

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

ILA. Nagyon hiányzik az én Boldogságom, kire szüntelenül gondol szeretettel csókolja és visszavárja B. 360

HITETLENEM! Végre egy jó hír! Ugy lesz, mint akartod. Szeretettel csókolok. 359

Gyermekkocsik Székényél, Piața Unirii 16

E hó végéig évad utáni nagy maradék-vásár minden elfogadható árban

SZÉKELY posztóáruházában Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 5.

LAKÁS

CALEA Victoriei (Kolozsvari-ut) fővonalán 3 üzlethelyiség azonnal elfoglalható, lelépés nélkül. Értekezni Strada Millerand (Arany János-utca) 6. sz. Kazuval szemben. 366

ELADÓ, kiadó cserelakását, butorozott szobáját 24 óra alatt elintézem. Weiss Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 365

KÜLÖN bejáratú butorozott szoba fiatal ember részére kosztal vagy anélkül kiadó. Strada A. D. Xenopol (Lakatos-utca) 17. I. ajtó. 334

EGY pár idősebb egyének augusztus elsejére megegyezés után örök lakást adok. Cím Hegedüs Hirlapirodába. 349

ALKALMAZÁS

GYORS és gépirót keresünk könyvelésben jártas esetleg németül románul tudók előnyben. Ajánlatot fizetési igények megjelölésével F. F. jelűre a Hegedüs Hirlapirodába kérünk. 363

NŐI divat, rőfös, rövidlár szakmában jártas kereskedőségű elsejére állást keres. Kirakat rendezéshez is ért. Utazói állást is elfoglal. Cím a kiadóban. 242

KAVÉHAZ és éttermekbe könyv és hirdalaprusító fix fizetéssel és százalékkal felvétetik a Hegedüs Hirlapirodában. 271

BOLTISZOLGNAK vagy nyomdai segédmunkásnak vagy más egyéb foglalkozást is elvállalok. Str. Moldova (Kálvária-utca) 52. Minyó László. 343

INTELLIGENS német kisasszony, románul is tud, gyermek mellé ajánlkozik. Aradi-ut 4. Dumitriunál. 354

TAKARITÓNŐNEK vagy mindenesték ajánlkozom. Orbán Jolán, Strada Moldova (Kálvária-utca) 52. 361

SZAKACSNŐNEK ajánlkozom, bejárni is. Strada Simeon Stefan (Bethlen-utca) 21. Kovácsné. 340

DEUTSCH such als Stubenmädchen oder zu kleinem Kinder. Cím: Zakaria József, Toldi-tér 5. Szalonta. 364

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ egy jókarban levő pálinkafőző üst 520 lei, 60 jó karban levő kádak, az ideit termés megott kifőzhető, szilvában az ideit bő termés van. Értekezni: Kohn, Strada N. Bolchas (Lovas-utca) 1. 358

HEGEDÜS tokot megvételre keresek. Cím: Hegedüs Hirlapirodába kérék. 347

KÖZÉPTERMETŰ alakra, teljesen új angol lüster zaccó eladó. Fazekas, Str. Nicolae Jorga Zöldfa-utca) 6. 348

EGYSZERŰ hálószoba és egy ebédlő jutányos áron eladó. Értekezni Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 12. Apolló, III. em. 21.

KERESEK megvételre szalon garnitúrát. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 333

PEHELYTOLLAT tiszta ujat és finom fosztott tollat megvételre keresek. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 332

CSEH fürdőkbe vizum a Hegedüs Hirlapirodában.

Bőrönd és bőrdíszmüurut ismét bevezettem.

A helybeli, általánosan ismert Bőriparáru R. T. gyártmányait tartva, rendkívül előnyös árak mellett, regie-költség beszámítása nélkül tudom azokat árúsítani.

Huzella és Pfaff

Ez az eredmény, ha az Estilapban hirdet

KÜLÖNFÉLÉK

GÉPAJUROZAST, géphimzést legsebben készítek. Strada Vlahuta (Szt. János-utca) 29. 1839

FEHÉRNEMŰ himzést vállalok. Címet Hegedüs Hirlapirodába kérék. 357

ELVESZETT az Alexandri (Teleky) utcán egy 4-5 hónapos nőtény farkas kutya. Megtalálóját átadhatja Strada Alexandri (Teleky-utca) 42. szám alatt a tulajdonosának, hol illő jutalomban részesül. 362

Kereskedelmi és Iparkamara Oradea-Mare.

1722-1925. július 20.

Hirdetmény.

A kereskedelmi és iparkamara újraszervezéséről szóló törvény 14. szakasza és e törvény végrehajtási rendelete 14. szakasza VII. bekezdése rendelkezéseinek megfelelően, köztudomásra nozzuk, hogy az oradea-marei kereskedelmi és iparkamara választói nevjegyzekai elkészültek és azok az érdekeltek által 1925. július 21-ik napjától kezdődőleg a kamara székhelyén (Oradea-Mare, Str. Alexandri 11) valamint a kamara kirendeltségein Satu Mare és Sighet-Marmatiein minden köznapon 9-14 óra között megtekinthetők.

A fentidézett törvény 14. szakasza értelmében, ha a nevjegyzek összeállítását bevezetés vagy kihagyás folytán valamely hiba történt volna, az érdekeltek, vagy a kamara öt napja felszólamlással elhatározhat 15 nap alatt a nevjegyzek kiügyesítését, tehát 1925. augusztus 4. napjáig bejárólaga. A felszólamlások a kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be, a mely azok feletti a felszólamlási határidő lejártától számított 15 nap alatt dönt.

Barbu Romulus s. k. elnök.

Dr. Papp János s. k. titkár.

1858

HUGO VICTOR A NYOMORULTAK, teljes mű négy kötet. Ára 330 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

Fürdődressz, Harisnya, keztyű, trikók nagy választékban és legolcsóbban

SZENSZKI MIKLÓSNÁL Sas-passage.

Fabódé új

kocsiszinnek vagy elárusító bodénak kiválóan alkalmas, valamint egy jókarban levő fekete hintó eladó. 1857

Spitzer Sámuel és f a r t.

Most jelent meg

BRÓDY SÁNDOR utolsó remeke

Rembrandt

a festő, fénybe és árnyba borult furcsa fejét és furcsa életét rajzolta meg az író, — az álarc alatt pedig a maga különös, nagyszerű, izgalmas élményeit rejtőztek.

Szörényi Adolt részv. társ.

HA

beiratkozik a HEGEDÜS HIRLAPIRODA Kölsönkönyvtárba, 40 leiért havonta minden könyvet kiolvashat.